

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

період 1991-2016 рр., показали неефективність державної політики з питань підтримки розвитку агропродовольчого сектору України.

Оптимізація процесу державного регулювання економіки (на прикладі агропродовольчого сектору) передбачає розробку найкращого механізму поєднання інструментів державного регулювання, застосування якого дозволить отримати максимальний ефект від державних заходів без надмірного навантаження на споживачів кінцевої продукції. Тому, оптимізація процесу державного регулювання агропродовольчого сектору України будується з урахуванням таких принципів:

— по-перше, державне регулювання розвитку агропродовольчої сфери має відбуватися за всіма етапами життєвого циклу кінцевого продукту (від виробників сільськогосподарської продукції, переробників цієї ж продукції до споживачів). Безумовним є той факт, що рівень підтримки кожної ланки ланцюга створення вартості має бути зваженим з їх конкретними потребами та проблемами. Мають бути визначені у ланцюзі отримання доданої вартості найуразливіші точки, які потребують особливого втручання з боку держави;

— по-друге, застосування інструментів державного регулювання має бути диференційованим у залежності від стану економіки країни (пожвавлення, підйом, спад, депресія). Мають бути чітко визначені передумови використання інструментів державного регулювання та їх комбінація з метою отримання найбільшого ефекту в певні періоди розвитку;

— по-третє, інструменти державного регулювання мають бути узгоджені між собою: цінові, митні, податкові, бюджетні, кредитні тощо. Кожний інструмент державного регулювання має свою мету та точку реалізації. Так, дія певних цінових інструментів в поєднанні з податковими може або посилити ефект (синергія), або його нівелювати взагалі. Слід також враховувати той факт, що дія певних інструментів спрямована на стимулювання споживчого попиту, а інших – на стимулювання виробників. Не слід допускати дії такої комбінації інструментів державного регулювання, яка може перекласти тягар підтримки розвитку галузі в більшій ступені на споживачів (одночасно через підвищення податкового навантаження та підвищення цін на кінцеві споживчі продукти);

— по-четверте, регулювання має враховувати всі обмеження зовнішнього економічного середовища (вимоги світових організацій тощо). Україна як член світової організації торгівлі має дотримуватися певних правил ведення зовнішньої торгівлі. Це стосується, головним чином, встановлених квот на експорт та імпорт сировини та товарів, митні збори тощо. Крім того, з метою усунення «спотворюючого» впливу на обсяги міжнародної торгівлі для країн членів СОТ встановлені певні обмеження у обсягах державної підтримки аграрного сектора (в межах програм «жовтого кошика»).

Результатом застосування такого підходу є оптимальне використання коштів державного бюджету на підтримку розвитку агропродовольчого сектору зокрема, економіки країни в загалі, створення сприятливих умов для виробництва кінцевої продукції та зняття надмірного навантаження зі споживачів продукції (у випадках зростання цін).

КЛАСТЕРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ

**Самофатова В.А., докторант, к.е.н., доцент кафедри економіки промисловості
Одеська національна академія харчових технологій**

Сучасна кластерна концепція об'єднала в собі теорії регіональної економіки та просторової організації економіки, конкурентоспроможності, інноваційного та територіального розвитку. Кластерна модель також має великий потенціал у агропродовольчій сфері регіонів завдяки тому, що вона є стратегічною для держави та має

велике значення для позиціонування України на міжнародній арені. Відмітною рисою кластера є цільова підприємницька діяльність, у межах якої об'єднуються не лише виробничий, а й інноваційний бізнес, комплексне управління якістю продукції, сервісне обслуговування, а визначальними є прямі зв'язки між самостійними економічними об'єктами, що формуються для спільної діяльності з виробництва конкурентоспроможної продукції. У широкому розумінні всі сучасні розвинені кластери незалежно від їх галузевої приналежності є інноваційними, оскільки в них проходять процеси оновлення та зміцнення конкурентних переваг шляхом обміну найкращими практиками, технологіями та знаннями.

Для реалізації кластерної моделі розвитку у агропродовольчій сфері регіону необхідно забезпечити виконання певних умов:

- збалансування економічних інтересів учасників кластера;
- формування інформаційного середовища;
- наявність інвестиційно-інноваційного забезпечення;
- налагодження консультаційної підтримки;
- розвиток горизонтальної та вертикальної інтеграції;
- тісна співпраця з науковими установами та органами влади.

Згідно переліку вищенаведених позицій, можна зробити висновок, що кластер повинен працювати як єдиний організаційно-економічний механізм. Функціонуючий кластер сприяє реалізації значних інвестиційних проектів і спеціалізації регіону. Він також сприяє консолідації управлінського і виробничого потенціалу організацій-учасників. Кластер характеризується спільністю реалізації комплексних проектів та взаємною підтримкою реалізації інтересів його учасників. Важливою особливістю кластера є зниження виробничих витрат, оптимізація ціноутворення і підвищення якості у всьому агропродовольчому ланцюзі.

Як і будь-який інший інструмент регіонального розвитку, кластерна організація агропродовольчої сфери, буде ефективна тільки при урахуванні специфічних особливостей регіону, його порівняльних конкурентних переваг. Тому, пріоритетним напрямом розвитку агропродовольчої сфери регіону, на нашу думку, слід вважати не лише зростання її експортних можливостей, а і удосконалення структури експорту та вихід на нові ринки збуту з конкурентоспроможною продукцією.

ФЕНОМЕН УКРАЇНИ ЯК РУРАЛЬНОЇ КРАЇНИ

Павлов О.І., д.е.н., професор

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Термін «феномен» в перекладі з грецької означає те, що виявляється. У феноменології цей термін асоціюється з незвичайними явищами, рідкісними фактами, які важко збагнути. Тобто мова йде про явища, які сприймаються на чуттєвому рівні.

У тлумаченні даного терміну ми є прибічниками філософського напрямку, що уособлений М. Хайдеггером, який, на відміну від Е. Гуссерля, не зводив фундаментальну реальність до спонтанно-сислової свідомості. М. Хайдеггер визначав феноменологію як онтологію свідомості, тобто як буттєвість. Саме людське буття як «буття – у світі» підтверджує нерозривність світу речей та свідомості. У нього фундаментальним феноменом є людське існування.

В цьому сенсі погляд на Україну як на руральну (від англ. rural – сільський) країну віддзеркалює реальний стан української ментальності та рівень її соціально-економічного розвитку.

Гіпотеза нашого дослідження виходить з того, що Україна є не тільки аграрною, а й руральною країною. В основі її такої ідентифікації лежать передумови історичного, соціокультурного, ментального та економічного характеру.

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІКА ПРОМИСЛОВОСТІ»

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	
Кулаковська Т.А.	252
КЛАСТЕРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	
Самофатова В.А.	253
ФЕНОМЕН УКРАЇНИ ЯК РУРАЛЬНОЇ КРАЇНИ	
Павлов О.І.	254
СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ПИВОВАРНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Яблонська Н.В.	255
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕРТИКАЛЬНО ІНТЕГРОВАНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ХОЛДИНГІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
Дідух С.М.	256
ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Лобочька Л.Л., Фрум О.І.	258
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Магденко С.О.	260
ПЕРЕВАГИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СЕГМЕНТУ РИНКУ ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	
Мартинюк О.М.	261

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Басюркіна Н.Й.	263
КЛІЄНТСЬКІ ПРИВІЛЕЇ В ПРОГРАМАХ ЛОЯЛЬНОСТІ	
Бровкіна Ю.О.	265
СПОЖИВЧІ ІННОВАЦІЇ, ОРІЄНТОВАНІ НА БРЕНД	
Вігуржинська С.Ю., Колесник В.І.	266
ПОТЕНЦІАЛ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	
Карпінська Г.В.	267
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	
Константинова Т.В.	269
ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОРТІВ В КОНТЕКСТІ ПОТРЕБ ОЛІЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Горбаченко С.А.	271
ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЕТАП ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
Кривоногова І.Г.	272
ТОРГІВЛЯ ОБ'ЄКТАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	
Крупіна С.В.	274
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ «SHARE ECONOMY»	
Свистун Т.В.	276
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ	
Шалений В.А.	277
ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ БІОСФЕРИ В УКРАЇНІ	
Немченко Г.В.	279

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ «ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА» В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН	
Кордзя Н.Р., Сгоров Б.В.	280
КОНЦЕПЦІЯ ОБРАЗУ ПРОДУКЦІЇ В РЕКЛАМІ У ВІДПОВІДНОСТІ З СПОЖИВЧИМИ ПОТРЕБАМИ І ЗАПИТАМИ	
Мардар М.Р., Устенко І.А., Статєва М.С.	282
ДОСЛІДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПОЖИВАЧІВ ВІНА	
Брайко М.Г., Голубьонкова О.О.	285
ДОСВІД ВИЖИВАННЯ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КРИЗОВИХ УМОВАХ НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «ОДЕСАВИНПРОМ»	
Голодониюк О.М.	286